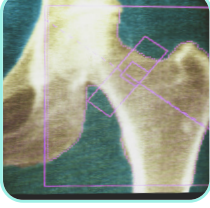

BÖLÜM

13

KEMİK DANSİTOMETRİ (DEXA)

Uzm. Dr. Sevde Nur EMİR

AMAÇ

Sağlık sorunları yoğun olan ve yaşlı nüfusun arttığı ülkemiz şartlarında, osteoporoz hastalığının erken tanısı oldukça önemlidir. Önlenabilir risk faktörlerinin belirlenmesiyle hastalık oluşmadan önüne geçmek mümkün olabilir. Bu nedenle riskli popülasyonu saptamaya yönelik ekonomik, güvenilir ve pratik tanı yöntemlerine ihtiyaç vardır. Günümüzde osteoporoz tanısını koymada en sık kullanılan yöntem DEXA tekniğidir. Kullanılan radyolojik yöntemler arasında mevcut kısıtlılıklarına rağmen DEXA tekniği ile KMY ölçümü az radyasyon içermesi ve kullanım kolaylığı nedeniyle hala tercih nedenidir.

Amacımız kemik mineral dansitometre taraması yapma ile ilgili bilgi ve becerileri sizlere kazandırmak, ileride yapacağınız çalışmalarda size katkı sağlayabilmektir.

KAZANIMLAR

Bu bölüm; kemik mineral dansitometre taraması yapma ile ilgili bilgi ve becerileri içermektedir. Bu bölümü tamamladıktan sonra;

- Osteoporozu tanımlayabilecek,
- Kemik mineral dansitometre cihazının bölümlerini tanımlayabilecek
- Kemik dansitometri ölçümünün önemini açıklayabilecek,
- Kemik mineral dansitometre cihazını çalıştırabilecek,
- Phantom testi yapabilecek,
- Lumbal vertebra taraması yapabilecek,
- Femur taraması yapabilecek,
- Ön kol taraması yapabilecek,
- Tarama yapıldıktan sonra çekim kalitesini değerlendirerek kontrolünü yapabileceksiniz.

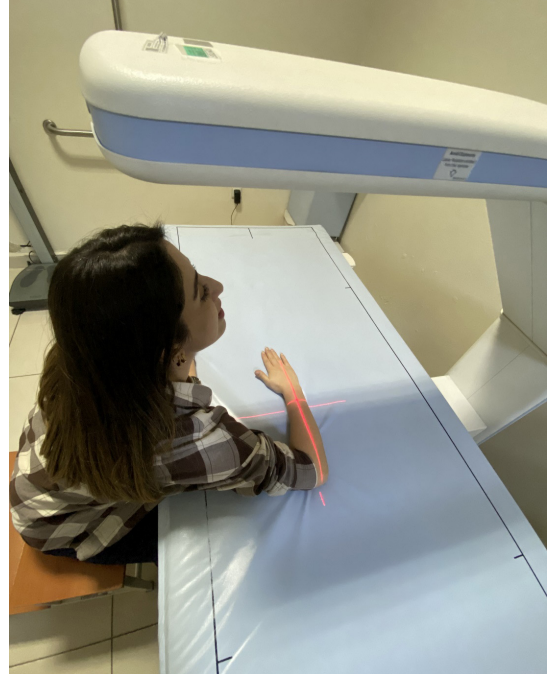

Kaynaklar

1. Dost Sürücü G, Eken Gedik D. Osteoporoz Olan Hastalarda Laboratuvar Bulguları ile Kemik Mineral Yoğunluğu Arasındaki İlişki. Turk J Osteoporos 2022;28:147-152.
2. Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği Osteoporoz ve Metabolik Kemik Hastalıkları Tanı ve Tedavi Kılavuzu 2022
3. Vlot MC, den Heijer M, de Jongh RT, Vervloet MG, Lems WF, de Jonge R, et al. Clinical utility of bone markers in various diseases. Bone 2018;114:215-25.
4. National Osteoporosis Foundation (NOF). Clinician's guide to prevention and treatment of osteoporosis. Available from: www.nof.org; 2014.
5. International Society for Clinical Densitometry (ISCD) Official Positions – Adult. Available from: http://www.iscd.org/officialpositions/2013-iscd-official-positions-adult; 2013,
6. American Association of Clinical Endocrinologists medical guidelines for clinical practice for the diagnosis and treatment of postmenopausal osteoporosis. Endocr Pract 2010;16(Suppl 3)
7. Gökçe KY. Osteoporoz. In Gökçe KY ed. Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon. Ankara, Güneş Kitabevi, 2000: 1872 – 1891.
8. Dilşad S. Osteoporozda kemik mineral yoğunluğu ölçümünde DEXA yöntemi. Galenos 1998, 22: 22 – 27.
9. Erselcan, Taner & Özen, Aynur & Yuksel, Dogangun & Altun, Gülay & Öztürk, Emel & Balcı, Tansel & Karayalcin, Binnur. (2009). Kemik Mineral Yoğunluğu Ölçümü Uygulama Kılavuzu. Turkish Journal of Nuclear Medicine. 18. 31-40.
10. Kemik Mineral Dansitometre,Radyoloji, TC Milli Eğitim Bakanlığı. Ankara 2012
11. Blake GM, Fogelman I. Bone densitometry and the diagnosis of osteoporosis. Semin Nucl Med. 2001 Jan;31(1):69 – 81.
12. Genant HK, Faulkner KG, Glüer CC Measurement of bone mineral density: current status. Am J Med. 1991; 5: 495 – 535
13. Assessment of fracture risk and its application to screening for postmenopausal osteoporosis. Report of a WHO Study Group. World Health Organ Tech Rep Ser. 1994;843:1-129.
14. WHO Technical Report Series 843: Assessment of fracture risk and its application to screening for postmenopausal osteoporosis. Geneva, 1994, World Health Organisation.
15. Kanis JA, Melton LJ, et al. : The diagnosis of osteoporosis. J Bone Miner Res, 1994, 9: 1137–1141.
16. Faulkner KG: Update on bone density measurement. Rheum Dis Clin N Am 2001; 27(1)81

Ek: DEXA görüntü arşivi

Önkol kemik mineral dansitometre çekim pozisyonu

Bir DEXA cihazı : İnceleme masası, Tarayıcı sistem(X ışını tüpü ve dedektör) ve çekim öncesinde taranacak bölgeye göre pozisyon vermek ve desteklemek için kullanılan minder

